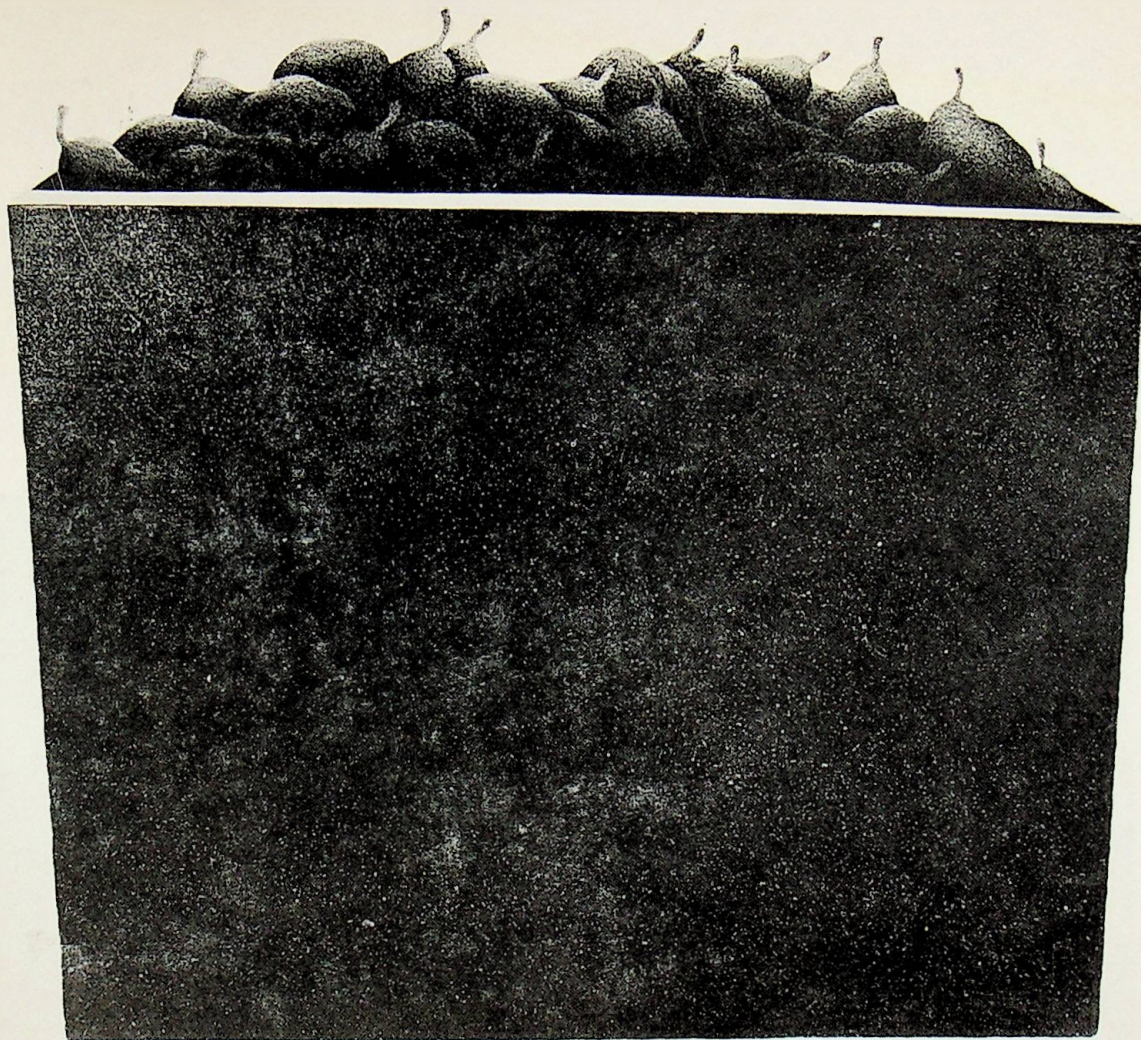

PREPUN
SANDUK
KRUSAKA

milan stanojev

Definicija grafičkog lista, kao sume tehničkih pretpostavki i kao svedoka skoro nediskutabilnih oblika života, u delu Milana Stanojeva izvedena je crno-belom slikom. Između tih vrednosti teče jedan bogati tok svetlije i tamnije sivih partija povezujući oblike dajući im smisao slikanih detalja i time pojačavajući središta plastičkih zbivanja. Utvrđujući vrednosti oblika i svodeći ih, snagom kreativnih razloga, na vrednosti po sebi, akter ove opore a monumentalne celine jednostavnih znakova vraća grafici njeno ekspresivno dejstvo zasnovano na svetlo-tamnim i crno-belim partijama i celinama.

Konstatacijom o crno-belom grafičkom listu u delu našeg aktera želeli bismo da izdvojimo njegov opus od današnje veoma široke, narasle i veoma sugestibilne grafičke celine i da mu se obratimo kao samostalnom i uverljivom podatku o ličnosti atonimnih oblika i zaključivanja. Njegove akvatinte su stecišta zasićenih oblika kompozicije izdvojenih linijom i količinom štamparske boje. U njima se odvija sređivanje vizuelnih utisaka izazvanih sređenim poretkom podataka iz prividno neorganizovanih oblika inspiracije. To povezivanje se izvodi harmoniziranjem svetlosnih odnosa i linijom kompozicije koja je u njegovom slučaju nit-osnova koja se privlači opasujući briđeve oblika. Tako povezana i osvetljena celina jednog dela kompozicije stremlji ka jednom centru ili ka nekoliko centara kompozicije izvodeći neobičnu a stvarnu sliku predmeta vitalno

sporednih a, kreativno obogaćenih, jedino ili skoro jedino mogućih podataka.

Realizam Milana Stanojeva, izgrađen na grafikama i odbranjen samim sobom, dejstvom bez posrednika, nastao je kao potreba da se stalnim nastojanjima izade iz složene i literaturom obremenjene umetničke realnosti poslednjih dveju decenija. Kada kažemo literaturom obremenjena umetnička stvarnost pomo literaturom mišljamo na izvesne celine i mnoga pojedinačna iskustva koji su osim linijom, oblikom i bojom, za grafiku dosta važnim podatkom, dograđivani nekom vrstom poetike literarnog porekla, ili su tražili naknadno tumačenje simbolima tog porekla. Naravno, i naš se slikar nije lišavao tih usluga, ali je to bio, rekli bismo, deo iskustva u kome su se mladost i tuđe iskustvo nadmetali zanemarujući kreativni kredo koji se jedva vidljivim prostorima pribijao do afirmacije stekavši je na ovom četvorogodišnjem ciklusu. Dakle, taj realizam, osobenog zvuka i osobenih podataka o sebi, boji pojedinačne listove i povezuje ih, oslobađa predmete njihove prvobitne naracije i dovodi ih u odnos koji bi se slobodno mogao nazvati sudbinsko plastičko ishodište. A ono je zrnaste strukture, crno-bele orkestracije, latentne linearne organizacije, jasne namere, čvrste odluke, samostalnog celokupnog sistema i osobene plastičke poetike.

Djordje Jović

Die Definition des graphischen Blattes als Summe von technischen Voraussetzungen und als Zeuge von fast unstrittigen Lebensformen ist im Werke von MILAN STANOJEV mit dem schwarz-weißen Bild ausgeführt. Zwischen diesen Werten fließt ein üppiger Strom licht- und dunkelgrauer Partien; er verbindet die Formen und gibt ihnen den Sinn demalter Details, womit die Mittelpunkt des Plastikgeschehens betont werden.

Die Formenwerte bestimmend und sie mit der Kraft schöpferischer Überlegungen auf Werte an sich zurückführend, gibt der Akteur diesen herben jedoch monumentalen Ganzen einfacher Zeichen der Graphik ihre expressive auf den licht-dunklen und schwarz-weißen Partien beruhende Wirkung zurück. Mit der Feststellung über schwarz-weißem graphikblatt im Werke unseres Akteurs wollen wir sein Opus von dem heutigen sehr breiten und sehr suggestiblen graphischen Ganzen absondern und uns an dasselbe als an eine selbstständige und überzeugende Angabe über die Persönlichkeit autonomer Formen und Folgerungen wenden.

Seine Aquatinta sind mit gesättigten, durch Linie und Druckfarbe getrennten Kompositionen überfüllt. Da werden visuelle, durch gute Datenordnung hervorgerufene Eindrücke aus scheinbar unorganisierten Inspirationsformen geordnet. Dieses Verbinden geschieht durch Harmonisieren von Lichtverhältnissen und Kompositionslinie, die in seinem Falle den durchziehenden, die Formkanten umschließenden Grundfaden darstellt. Auf diese Weise verbundenes und beleuchtetes Ganzes eines Kompositionsteiles strebt zu einem Zentrum oder zu mehreren Zentren der Komposition hin und gibt dabei ein ungewöhnliches, jedoch wirkliches Bild der

vital nebensächlichen, jedoch schöpferisch bereicherten Gegenstände ab.

Realismus von MILAN STANOJEV, auf Graphiken aufgebaut und durch sich selbst — durch Wirkung ohne Vermittler — verteidigt, ist aus dem Bedürfnis entstanden, sich von der komplizierten und mit Literatur belasteten Kunstrealität der letzten zwei Jahrzehnte durch ständiges Bestreben loszureißen. Wenn wir „mit Literatur belastete Kunstrealität“ sagen, dann haben wir viele einzelne Erfahrungen im Sinne, die ausser mit Linie, Form und Farbe als einer für Graphik ziemlich wichtigen Angabe auch mit einer Art von Poetik literarischer Herkunft aufgebaut wurden oder sie suchten nachträgliche Erklärung für Symbole dieser Herkunft.

Diesen Diensten konnte natürlich auch unser Maler nicht entsagen, doch war dies, könnte man sagen, ein Teil jener Erfahrung, wo sich Jugend und fremde Erfahrung überboten, vernachlässigend dabei das schöpferische Kredo, das sich durch kaum sichtbare Räume bis zur Affirmation durchschlug, die der Künstler mit diesem vierjährigen Zyklus erwarb. Sein Realismus von eigentümlichem Klang und eigentümlichen Angaben über sich selbst färbt und verbindet die einzelnen Blätter, entledigt Gegenstände ihrer ursprünglichen Narration und bringt sie in eine gegenseitige Beziehung, die man ganz ruhig als den schicksaligen Plastik-Ausgangspunkt bezeichnen könnte. Und dieser Punkt hat eine körnige Struktur, schwarz-weiße Orkestration, latente Linearorganisation, klare Absicht, feste Entscheidung, selbstständiges Gesamtsystem und eigenartige Plastikpoetik.

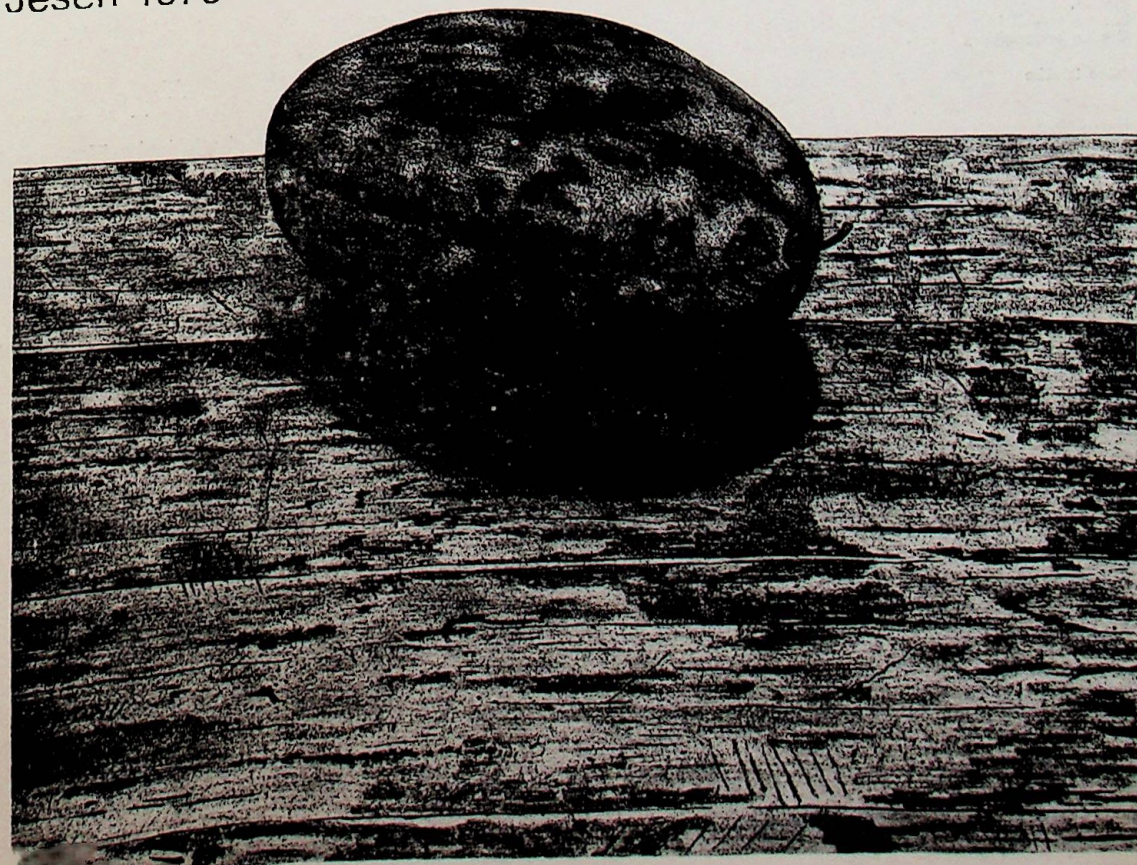
Djordje Jović

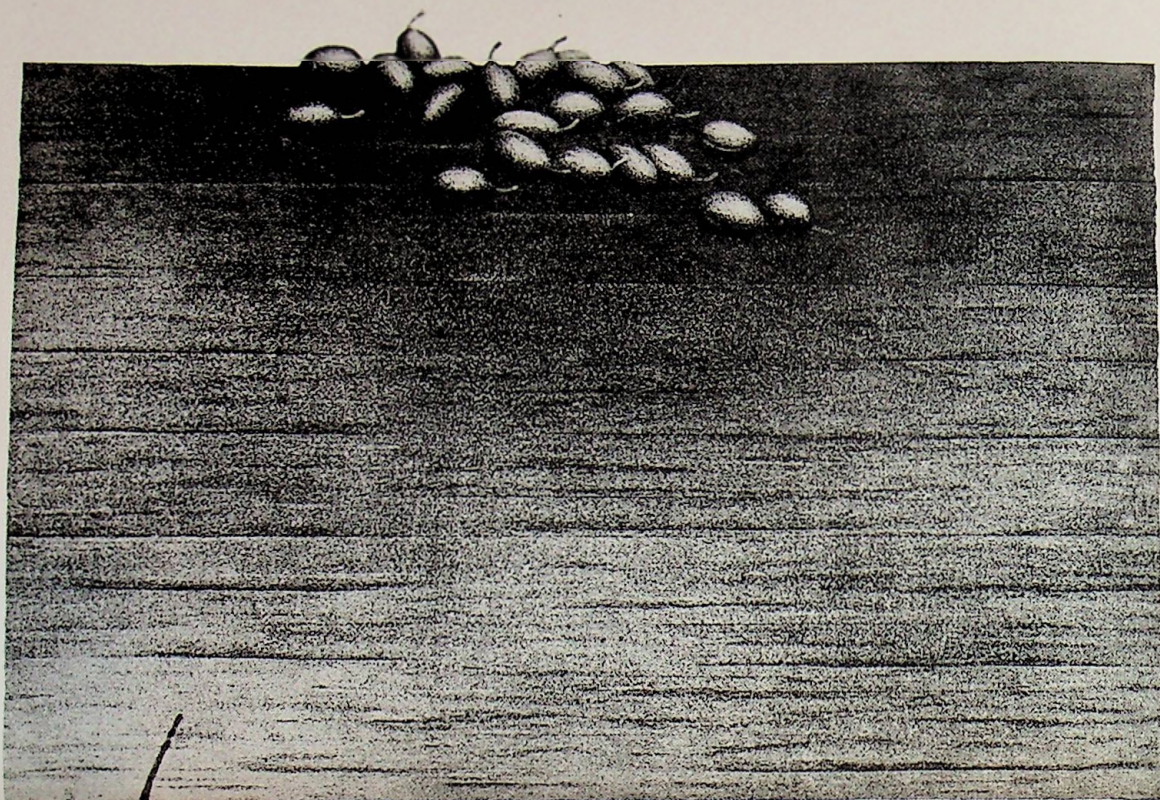
PREPUN
SANDUK
KRUSAKA

milan stanojev

Centar
za
kulturu
i
informacije
Preradovićeva 5.
Zagreb
Jesen 1976

Studio
Galerije
Forum

SLIIVE NA STOLU

VELIKA GOMILA KRUSAKA

Biografija

1938. Rođen 12. januara u Srbobranu.
1964. Diplomirao na Akademiji likovnih umetnosti u Beogradu.
Prvi put izlaze na zajedničkoj izložbi u Beogradu.
Poslao je član ULUS-a.
1965. Prva samostalna izložba.
1968. Završio postdiplomske studije na Akademiji likovnih umetnosti u Beogradu u klasi profesora Boška Karanovića.
1975. Docent Akademije umetnosti u Novom Sadu.

Nagrade

1971. Beograd: ULUS-ova nagrada za grafiku na Majskoj izložbi.
Beograd: Nagrada Oktobarskog salona.
Novi Sad: Oktobarska nagrada grada Novog Sada.
1973. Beograd: ULUS-ova nagrada za grafiku.
Novi Sad: Nagrada 2. novosadskog likovnog salona.
1975. Banjaluka: ukupna nagrada na VII jesenjem i I internacionalnom salonu.
Sarajevo: ukupna nagrada na izložbi SULUJ-a.
1976. Zagreb: nagrada ULUBIH-a na izložbi jugoslovenske grafike.
Beograd: Veliki pečat Grafickog kolektiva na izložbi Grafike beogradskog kruga.

Samostalne izložbe

1965. Beograd, Grafički kolektiv.
1966. Novi Sad, Tribina mladih.
1968. Novi Sad, Radnički univerzitet „Radovito Cirpanov”.
Vrba, Likovni salon Doma kulture.
1969. Beograd, Grafički kolektiv.
Srbobran, Dom kulture.
1970. Milan Stanojević, Galerija Malice srpske.
1971. Zrenjanin, Mala galerija Umetničke kolonije Ečka.
Bruxelles, Galerie Langle aigu.
1972. Regensburg, Steiner Galerie.
1973. Beograd, Galerija Doma omladine.
Novi Sad, Galerija Radničkog univerziteta „Radivoj Cirpanov”.
1974. Parma (sa A. Barilijem), Galerija forme viva
Skoplje, Centar za kulturu i informacije.

Zajedničke izložbe

1964. Beograd, Grafika beogradskog kruga
Oktobarski salon
1965. Beograd, Oktobarski salon
ULUS 65
Novi Sad, Mladi beogradski grafičari.
Slovenjgradec, Mir, humanost i prijateljstvo među narodima.
1966. Beograd, ULUS 66
Oktobarski salon
Grafika beogradskog kruga
1967. Beograd, Grafika beogradskog kruga
ULUS 67
Jugoslovenska grafika mladih stvaralaca
Niš, Jugoslovenska grafika mladih stvaralaca
1968. Beograd, Grafika beogradskog kruga
Oktobarski salon
Ečka, izložba Umetničke kolonije
Zagreb, Zagrebačka izložba jugoslovenske grafike
1969. Beograd, Oktobarski salon
Grafika mladih jugoslovenskih stvaralaca
Slikarstvo i grafika mladih jugoslovenskih umetnika
Ečka, Izložba Umetničke kolonije
Ruma, izložba umetničke kolonije Borkovac.
1970. Beograd, Grafika beogradskog kruga.
Oktobarski salon.
Zagreb, Izložba povodom VIII kongresa SLUJ-a.
Ruma, Izložba Umetničke kolonije Borkovac.
1971. Beograd, Grafika beogradskog kruga.
ULUS 71
Oktobarski salon.

Biographische Daten:

- 1938 ● geboren am 12. Januar in Srbobran.
1964 ● diplomiert an der Akademie der bildenden Künste in Beograd.
Die erste Gruppenausstellung.
Wurde Mitglied des Vereins der bildenden Künstler Serbiens (ULUS).
1965 ● Die erste selbständige Ausstellung.
1968 ● Postdiplomstudien an der Akademie der bildenden Künste in Beograd in der Klasse von Prof. Boško Karanović.
1975 ● Dozent der Kunstakademie in Novi Sad.

Studienreisen: UdSSR, Frankreich, Belgien, Niederlande, England.
Anschrift: YU — 21000 Novi Sad, Igmanska 12

Preise und Auszeichnungen:

- 1971 ● ULUS-Ausstellung in Beograd — für Graphik
Oktobersalon in Beograd — für Graphik
Oktoberspreis der Stadt Novi Sad
1973 ● ULUS-Ausstellung in Beograd — für Graphik
II. Oktobersalon in Novi Sad — für Graphik
1975 ● VII. Herbstsalon in Banja Luka — Abkaufspreis für Graphik
I. internationale Salon der bildenden Künstler in Banja Luka — Abkaufspreis für Graphik
Ausstellung des Verbandes der bildenden Künstler Jugoslawiens — Abkaufspreis für Graphik
1976 ● Ausstellung der jugoslawischen Graphik in Zagreb — Preis des Vereins der bildenden Künstler Bosniens und Herzegowinas für Graphik
Graphikausstellung des Belgrader Künstlerkreises in Beograd — Das grosse Siegel des Graphischen Kollektivs in Beograd

Prevela sa srpskohrvatskog, Olga Trebičnik-Vučić, oktobra 1976.

1972. Beograd, Jugoslovenska grafika mladih stvaralaca.
Savremena likovna umetnost Vojvodine.
(Zagreb i Ljubljana).
Skoplje, Savremena srpska umetnost.
Beograd, Jugoslovenska grafika 1965—1972.
Oktobarski salon.
Zrenjanin, XXIV izložba podružnice ULUS-a za Vojvodinu.
(Subotica, Vršac, Sombor)
1973. Beograd, Majska izložba ULUS-a.
Grafika beogradskog kruga.
Oktobarski salon.
Banjaluka, Savremeni likovni umetnici Novog Sada.
Vrnjačka Banja, Novosadski likovni krug.
Novi Sad, Drugi novosadski likovni salon.
Vrba, Novosadski vajeri i grafičari.
1974. Beograd, Novosadski likovni krug.
Grafika beogradskog kruga.
Zagreb, Zagrebačka izložba jugoslovenske grafike.
Novi Sad, Treći novosadski salon.
Novosadski likovni krug.
1975. Beograd, Majska izložba grafika.
Zagreb, Izložba jugoslovenskog crteža.
Banjaluka, VII jesenji i I internacionalni salon
Novi Sad, Savremena novosadska grafika.
Crtež likovnih umetnika Vojvodine.
Sarajevo, Izložba likovnih umetnika Jugoslavije.
Bilolj, Bijenalo jugoslovenske grafike.
Slovenjgradec, Angažovana figuralika.
Subotica, XIV likovni susret.
1976. Beograd, Grafika beogradskog kruga.
Zagreb, Zagrebačka izložba jugoslovenske grafike.
Rijeka, Međunarodna izložba originalnog crteža.

Zajedničke izložbe u inostranstvu

1965. Melburn, Grafika beogradskog kruga.
(Sidnej i Adelaide)
1967. Berlin, Intergrafika.
1969. Firenca, Internacionalna izložba grafike.
Temisvar, Savremeni likovni umetnici Vojvodine.
Modena, Čest grafičara iz Novog Sada.
1970. Brisel, Grafika beogradskog kruga.
Rabat, Slikarstvo i grafika mladih jugoslovenskih umetnika.
(Kazablanka i Malin)
Bon, Jugoslovenska grafika.
Kil, Jugoslovenska grafika.
1971. Tunis, Jugoslovenska grafika.
Venecija, Grafika beogradskog kruga.
1972. Aleksandrija, Bijenale.
1974. Gelati, Savremeni likovni umetnici Vojvodine.
Berlin, Novosadski likovni krug.
1975. Grafičari iz Jugoslavije.
1976. Forli, 3a rassegna della grafika contemporanea.

Popis radova

1973.

Ispred je drvo, 655×500.
Dim, 655×500.

1974.

Krošnje nad kockom, 565×383.
Iza slomljenog zida, 565×383.
Poluolovana vrata, 655×500.
Velika rolna, 565×383.
Male rolne, 565×383.
Tri kruška, 565×383.
Kruška, 655×500.
Dva voćka, 560×760.
Jablanovi, 500×655.
Gomila krušaka, 495×700.
Na belom stolu, 560×760.
Kutija i kruška, 560×760.

1975.

Predmeti, 560×760.
Velika gomila krušaka, 560×760.
Jedan kilogram krumpira, 560×760.
Predmeti i krosnje, 560×760.

1976.

Sanduk sa sljivama, 560×760.
Sljive na stolu, 560×760.
Zdela sa sljivama, 630×760.
Prepun sanduk krušaka, 560×760.
Kruške na stolu, 630×910.
Kruške na podu, 560×760.
Korpa sa krumpirom, 580×760.
Sljive, 560×760.
Mrlva priroda sa sljivama.
Lubonice, 630×910.
Dinja, 630×910.
Tri jabuke, 560×760.

Grafike su izvedene tehnikom akvatinto.
Mere su izražene milimetrima.

Izdavač:

studio galerije forum
centar za kulturu i informacije
zagreb
tiraž:
350
tampa
forum
novi sad